

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 61. szám.

Szerda, március 15.

Höfer mai jelentései.

Orosz és délkeleti hadszíntér.

Budapest, március 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Olasz hadszíntér.

Új nagy olasz offenzíva. — Az olaszok vereségei.

Budapest, március 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés.

Olasz hadszíntér:

Az Isonzo-harcvonalon nagyobb harcok kezdenek kifejlődni.

Tegnap óta az olaszok nagy haderővel támadnak. Mindenütt visszavertük őket.

A talmeini hídfőnél az ellenség tevékenysége élénkebb tüzelésre szorított.

A Piava-szakaszon meghiúsultak ama kísérletei, hogy akadályainkat szétrombolják.

A görzi hídfőnél a podgorai hadállásaink ellen irányított két támadást visszavertük.

Ugyszintén visszavertünk egy a lucinicoi hídsánc elleni támadást.

A doberdoi fensík északi része ellen nagy haderő ismételt támadást. San Martinonál a szegedi 46-ik gyalogezred hat rohamot véresen visszavert.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német főhadiszállás jelentései.

Nyugati hadszíntér.

Budapest, március 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, március 14.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A helyzet általánosságban nem változott.

Wjeltje mellett, Yperntől északkeletre, egy kisebb ütközet az angolok visszaverésével végződött.

Immelmann hadnagy Arrastól keletre és Baupaumetől nyugatra egy angol repülőgépet lelőtt. A bennülők meghaltak.

Bülke hadnagy két ellenséges repülőgépet lőtt le a francia vonalak mögött. Az egyiket Alerre erőd felett, a másikat Mallincourt-nál, Verduntól északnyugatra. Utóbbit tüzéségünk szétrombolta. A két tiszt ezzel a lizedik, illetve tizenegyedik ellenséges repülőgépet tette harcképtelenné. Azonkívül egy angol kétfedelűt légharcban Bambiéynél leszállásra kényszerítettünk, utasait elfogtuk.

Keleti és balkán hadszíntér.

Budapest, március 14. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, március 14.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti és balkánhadszíntér:

Semmi újság.

HIREK.

— **Március 15.** Ma van 68-ik évfordulója a márciusi nagy idők emléknapijának. A tavaszi szél nemzetiszínű lobogókat lenget mindenfelé s a szivekben, lelkekben a tavasz fuvalmától szított lelkesedés és szépséges remény gyul egy boldogabb jövő iránt. A hazafias lelkesedés tüze, amely most a csatatereken valóságos lánggal ég s a magyar vér valósággal öntözi a földet, itthon is lángol s melegével táplálja a jövőbe vetett hitünket. Nagybeeskerek város közönsége az idén is lelkes kegyelettel áldozott a negyvennyolcas nagy idők emlékének. A rómkath. plébánia-templomban délelőtt 10 órakor ünnepi mise volt, amelyen Magyar Pál pápai kamarás apátplébános celebrált diszes segédlettel. A misén dr. Dellimani Lajos főispán-kormánybiztos és Jankó Ágoston udvari tanácsos alispán vezetésével megjelentek az összes polgári hatóságok fejei, testületek és intézetek küldöttei s azonkívül nagyszámu közönség.

A mise után a közönség a kaszinóba vonult, ahol a Torontalmegyei Közművelődési Egyesület a kaszinótársulattal együttesen márciusi ünnepélyt rendezett. A szép ünnepélyről holnapi lapunkban számolunk be részletesen. Az iskolákban délelőtt iskolai ünnepélyek keretében szintén megülték a szabadság napjának évfordulóját.

— **Katonai kitüntetés.** A király megparancsolta, hogy Perisics Zoltán erőtőlcsapatbeli tartalékos hadnagynak, dr. Perisics Zoltán polgármester fiának, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legfelső dicső elismerés tudtul adassék.

— **A Steinbach-alapítvány.** A Steinbach-alapítvány tagjai f. évi március hó 13-án Nagybeeskereken a kir. tanfelügyelőség hivatalos helyiségében gyűlést tartottak. A gyűlésen Grézlo János kir. tanfelügyelő elnöke alatt jelen voltak Baaden Károly, Bányai Jakab, Wéling István, Fischer Mór, Szabó Bertalan, Tarkó János stb. A gyűlésen véglegesen megszövegezték a Steinbach-alapítványi levelet, mely szerint az immár 6077 kor. értékű alapítvány kamataiból torontalmegyei tanítók népoktatási intézetet látogató leányai vagy fiai élvezhetnek 120 K-s ösztöndíjat.

— **Köszönet.** Az Anya- és Gyermekevédelmi Bizottsághoz újabb adományokat juttattak: N. N. 10 K, Burget József 5 K, (hadiárvaik támogatására). A bizottság az adományokért hálás köszönetet mond.

— **A tábori postai esomagok külső alakja.** A tábori postai esomagforgalom feltételeit megállapító szabályok szerint tanácsos a postai esomagban a címrát másolatát is elhelyezni, hogy az esetben, ha a csomag a kezelés folyamán vagy szállítás közben címét veszti vagy a címrát olvashatatlanná válik, a csomag a belső címrát alapján mégis kézbesíthető legyen. A címrát másolatát pótolhatja a csomagban elhelyezett levél, ha ez a csomag címrátával egyezően van megcímezve. A táborból érkező jelentések szerint a tábori esomagok feladói ezt a tanácsot csak nagyritkán fogadják meg s így gyakori az olyan eset, amikor a tábori esomagokat nem lehet a címzeteknek kézbesíteni. A m. kir. posta- és távíró vezérigazgatóság ennél fogva figyelmezteti a közönséget, hogy az idézett szabályhoz a maga érdekében alkalmazkodjék.

— **Hadikiállítás Bécsben.** Bécsben a legközelebbi jövőben hadikiállítást terveznek, amely esztrák jótékonsági célokra rendeződik. Ezen a kiállításon a hadseregszállítással foglalkozó iparágak teljesítményeit is be kívánják mutatni. A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja ezzel kapcsolatban az érdekeltségét, hogy amennyiben a kiállítá-

son részt kívánna venni, előzőleg forduljon felvilágosításokért a kamarához. Megjegyezi a kamara, hogy a mértékadó közgazdasági körökben a kiállításon való résztvételt nem tartják célszerűnek, mert a május 1-ig rendelkezésre álló időtulságosan rövid egy tényleg tanulságos kiállítás rendezésére; másrészt viszont a vállalatok jelenleg ugyanis csak megfeszített erővel képesek már fennálló kötelezettségeik teljesítésére s így kiállítási tárgyak előállítására elegendő munkaerővel és nyersanyaggal sem rendelkeznek, végül pedig a szállítási vállalatok is alig képesek a rendes forgalom igényeit kielégíteni. Az a veszély forog fenn tehát, hogyha a kiállításon a legjelentékenyebb vállalatok gátolva volnának és csak a magyar ipar egy töredéke venne részt, úgy ebből a hadseregszállító ipar teljesítőképeségére az összehasonlítás folytán hátrányos következtetések volnának levonhatók.

— **Orosz-lengyelországi követelések behajtása.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekelt cégek figyelmét, hogy mielőtt Orosz-Lengyelországban esetleg fennálló követeléseik behajtására valamilyen utat igénybe kívánának venni, forduljanak a kamara titkári hivatalához, ahol a behajtási módokat illetőleg érteke, bizalmas tájékoztatásokat nyerhetnek.

— **Nines többé boldogtalan** asszony, mert az „Aerowasch“ világhírű mosógéppel egy óra alatt annyi ruhát moshat ki, mint egy mosónő egy egész nap és még vízbe se kell tenni kezeit. Munkában látható minden pénteken délelőtt fél 11 órakor Perger Rezső üzletében Nagybeeskerek, pénzügyi palota.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele“ nagybecskerei fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

EGYETLEN CIKK,

mely több mint 10 év óta nem drágult meg: a valódi

Yes-szappan

Ára 1 korona 50 fillér.

Legtökéletesebb és legkellemebb illatu pipere-szappan, mely minden háztartásban nélkülözhetetlen. — YES PUDER 1, 3, 5 korona dobozonként — YES KRÉM 3 korona tégelyenként.

Mindenütt kapható!

Magyarországi főraktár:

ERÉNYI BÉLA Diana gyógyszerháza
Budapest, Károly-körút 5.

A 12-ik gyalogezred.

— Az ezred története. —

Nagybeeskerek, márc. 15.

Mint ismeretes, nemrégiben Nagybeeskerek város új helyőrséget kapott a Komáromból ide helyezett 12-ik gyalogezreddel.

Az ezredet Nagybeeskerek város közönsége szeretettel fogadta s napról-napra fokozódó rokonszennel környezi, úgy hogy új helyőrségünk kiváló tisztikara és legénysége egyaránt jól és otthonosan érzi magát más nálunk. Ebből az alkalomból nem mulasztjuk el, hogy a több mint kétszáz éves híres gyalogezredet bővebben meg ne ismertessük közönségünkkel s ezért közölni fogjuk itt az ezred rövid történetét abból a kis művecskéből, amelyet még tavaly irt Zulawski Andor tartalékos százados, iparoktatási kir. főigazgató.

Az ezred itt következő története bele nyulik már a mai világháboru elejébe is, ahol szintén nagy dicsőséggel és vitézséggel szerepel s ez a dicsőség bizonyára végigkíséri az egész világháborun.

A Komárom és Nyitra vármegyei fiukból álló cs. és kir. 12. gyalogezred, köztudomásu, hogy a mai világháboruban hősiességével annyira kitüntette magát, hogy megérdemli, miszerint a több mint 200 éves ezred dicsőséggel telt történetével nemcsak az ezred derék legénysége, hanem a nagyközönség is megismerkedjék.

A spanyol örökösödési háboru folyamán 1702-ben a kkori császári hadsereg I. Lipót alatt több gyalogezreddel szaporított, melyeket részben újólag állítottak fel, részben pedig a német fejedelmektől szerződészerűen vettek át.

Az utóbbi módon keletkezett a jelenlegi komáromi, Parmann altábornagy nevével viselő cs. és kir. 12. gyalogezred, mely császári szolgálatba átvett két braunschweig-wolfenbütteli ezredből alakított. Az ezred átvétele 1702 június hó 1-én kiadott patenssel történt és még ugyanezen év augusztus havában az ezred tulajdonosává Holstein-Ploen herceg neveztetett ki.

Az ezrednek első lépése az életbe sajnos nem mondható valami reményteljesnek.

Észak-Németországból hirtelen Olaszország forró vidékeibe áthelyezve az ezred anélkül, hogy ütközetben részt vett volna, a szokatlan éghajlat miatt rendkívüli nagy veszteségeket szenvedett. Az állománykimutatások szerint 1703 március hó 3-ig 2400 emberből már csak 1239 maradt. Dacára ennek az ezred mégis nagy hősiességgel és bátorsággal küzdött, míg 1704-ben több részre osztva, gróf Leiningen lovassági tábornok hadseregéből kivált, hogy Wient fenyegető Rákóczi csapatai ellen a főváros védelmi vonalait megszállja.

Miután Holstein-Ploen herceg, a hochstädti ütközet után eltűnt, Savoyai Jenő közbenjárására az ezred tulajdonosává 1704-ben báró d'Amant ezredest neveztek ki.

Ez volt az a százados, aki 1692-ben Veterani tábornok parancsára 300 gyalogossal és 5 ágyúval az Ó-Orsova feletti barlangot megszállta és azt 45 napon át a törökök minden támadása ellen hősiességgel és eredményesen védelmezte. A barlangot még ma is tévesen Veterani barlangnak nevezik, ámbar nem e nevű tábornok, hanem d'Amant százados védelmezte és tette örök emléküvé.

Ezen férfi jótékony befolyása, ki mindenkor mint makacs és hajthatatlan jellem mutatkozott és a hadi tudományokban nagy jártassággal bírt, az ezred felegyelmességében és nagy harcokésztségében az egész spanyol örökösödési háboru alatt számtalanszor megnyilvánult.

Ezen időszakban az ezred 14 ütközetben vett részt és vesztesége csak a rudersheimi csatában 7 tiszt és 238 közlegény volt.

A lengyel háboru idején 1733—1735-ig az ezred gróf Rumpf tábornok nevével viselte, de már 1737-ben az ezred tulajdonosa Reitzenstein tábornok lett.

A törökök elleni háboruban 1737-ben az ezred Baranyay tábornok vezetésével a banjalukai ütközetben tüntette ki magát. Itt az ezred vitézül megtartotta állásait, dacára annak, hogy a törökök az ezredet minden oldalról, sőt még hátban is támadták. Ezen ütközetben elesett 4 tiszt és 126 közlegény.

Reitzenstein tábornoknak 1737-ben Belgrádban bekövetkezett halála után utódjául, mint ezredtulajdonos Botta márk altábornagy, korának egyik legjelesebb tábornoka és államférfia neveztetett ki. Ehhez a névhez fűződnek az ezred legszebb tettei, melyek a hadsereg történetében arany betűkkel vannak bevéve.

Anélkül, hogy az ezred viselkedésére 1745-ben a hohenfriedbergi, soóri és burkersdorfi csatákban bővebben kitérnék, melyekben az ezred 27 tisztet és 921 közlegényt veszített — mert e számok többet mondanak, mint a legszebb leírás — átterek mindjárt az ezrednek a kolini csatában tanúsított viselkedésének ismertetésére, amely csatában a „12-ek“ a több mint 200 éven át font babérkoszoru egyik legszebb levelét szereztek.

A kolini csatában 1757-ben, amelyben a legyőzhetetlen Nagy Frigyes megsem-

misit
ezred
szár
ros t
hétsz
táma
lötté
lanat
lett v
ban r
szólít
feltüz
amely

támog
az ez
és az
megh
meg,
sokat
kán k
vassa
mány

lentés
ezred
ajánl
hogy

a M
fenkő
csata

hadse

A

rézia-

ezred

ménz

ugyar

jön e

még

téka

jesitn

csata

kirá y

ket a

zett

egy n

hat p

A

red m

lauri,

A

nevet

selt,

fel. —

bajor

ben f

A

ciós B

márki

külön

magát

dül 23

azt a

még n

Az et

léhez

nál az

vonul

előseg

mal 7

A

Nap

ben h

ségén

natos

gen n

dás e

ágyul

A gra

döklő

a fal

kat.

A

szak

ban é

vitéz

A

gressz

király

szente

hajtás

ezred

tett.

a két

belül

ahol

A

nak le

mét 1

2. zás

misítő vereséget szenvedett a 12. Botta ezred a jobb szárnyon állott. Az ezen szárny ellen Nagy Frigyes által hatszoros tulerővel vezetett támadást az ezred hétszer verte vissza. A vitéz „12-ek” ezen támadások alatt minden töltényüket elölték és minthogy abban a kritikus pillanatban az ezred felváltása veszedelmes lett volna, az állás megtartásától azonban minden függött. Kinsky ezredes felszólította az ezredet, hogy az ellenséget feltűzött szuronyval támadja meg — amely roham sikerült is.

Ily módon további két, tüzéséggel támogatott ellenséges támadás, miután az ezred szuronyt szegezve elébe ment és az ellenséget a magaslatról levetette — meghiusult: emellett két zászlót hódított meg, ami az akkori haremódor mellett sokat jelentett, mert a gyalogság csak ritkán került össze és többnyire csak a lovasságnak volt módjában zászlókat zsákmányolni.

Daun tábornagy a csatáról szóló jelentésében különösen kiemelte a Botta ezred e rendkívüli hősiességét és azt ajánlotta Mária Terézia királynőnek, hogy az ezred zászlójába himeztessék be a Mária Terézia-rend jelvénye, melyet a fenkölt uralkodónő éppen e győztes esata emlékére alapított.

Ez a vitéz magaviselet az ezredet a hadsereg legtekintélyesebbjei közé emelte.

Azok között, akik az első Mária Terézia-rend lovagjai lettek, volt Kinsky ezredes és három törzstiszt. Az a körülmény, hogy egy és ugyanazon csatában ugyanazon ezrednek négy tisztje részesüljön e magas kitüntetésben, másodsorú még nem fordult elő s legjobb bizonyítéka a „komáromi fiúk” rendkívüli teljesítményeinek. Ugyanezen győztes esata emlékére díszítette fel a fenkölt királyné az összes magyarországi ezredet a kabátujjak hajtókáján az ugynevezett „medvetalpakkal”, jelül annak, hogy egy magyar ezred győzedelmesen küzdött hat porosz ezred ellen.

A hét éves háború folyamán az ezred még nagy szerepet játszott a breslauer, leutheni és torgauer ütközetekben is.

A híres Botta-ezred 1775-ben ezt a nevet, melyet 35 éven át dicsőséggel viselt, gróf Khevenhiller nevével cserélte fel. — Mint ilyen is kiválóan szerepelt a bajor örökösödési és az 1788—1791. években folytatott törökök elleni háborúban.

A Franciaország ellen viselt koalíciós háborúban az ezred már Manfredini márki nevét viselte. Ebben a háborúban különösen Mainz ostrománál tüntette ki magát, mely alkalommal az ezred egyedül 25 ágyut, számtalan lőszerkocsit és azt a léggömböt hódította meg, amelyet még most is a wieni arzenálban őriznek. Az ettingeni csata győztes kimeneteléhez nagyban hozzájárult és Cannstádnál az ezred hősiessen fedezte a visszavonulást. Stockachnál az ezred nagyban elősegítette Károly főhercegnek a győztes pálmát megszerzését, mely alkalommal 7 tisztet és 362 közlegényt veszített.

Az asperni csatában 1809-ben, ahol Napoleon szerencsecsillaga az első esetben homályosodott el és legyőzhetetlenségének varázsa megtörtött, az ezred gránátosai ismétetlen rohantak meg Esslingen megerősített falait. De minden támadás eredménytelen volt, mert a falak ágyuk hiányában bevehetetlenek voltak. A gránátosok, kiket minden rohamnál öldöklő tűz fogadott, tehetetlen dühükben a falba és lőréseibe dőttek be szuronyaikat.

A napoleoni hadjáratokat követő időszakban majdnem minden nagyobb csatában és ütközetben találkoztunk ezzel a vitéz ezreddel.

A troppauer és később a laibachi kongresszuson az Ausztria által a nápolyi királyság ellen végrehajtandó intervenció szentesített. Ezen intervenció végrehajtására más egyéb csapatok között az ezred két első zászlóalja is kirendeltetett. Egynéhány győztes ütközet után a két zászlóalj 1821 március 24-én körülből 1600 emberrel vonult be Nápolyba, ahol 1825 június haváig tartózkodott.

A nápolyi megszálló csapat létszámának leszállításakor a két zászlóaljat ismét Lombardiába helyezték át. Előbb a 2. zászlóalj indult el az ezred törzsével,

két nappal később az 1. zászlóalj Rómán át Milanóba, illetőleg Mantuába.

Rómán való átvonuláskor történt az az egyedül álló eset, hogy a zászlóalj zenével és lobogó zászlókkal a Szent Péter-templom elé ment, résztvett Jámor nevű ezredkáplán által végzett szentmisén és azután a Vatikánba vonult be. Itt XII. Leó pápa Reisinger ezredes kérelmére a szokás ellenére teljes felszereléssel megjelent csapatot a Loggiáról apostoli áldásával látta el.

A ceremónia befejeztével a zászlóalj az örök városon keresztül a porta Popolon át ismét kivonult.

Hasonló módon és szertartás mellett vonult át Rómán az 1. zászlóalj is.

Az ezred 1842-ben az asperni hősi fiának, Vilmos főhercegnek adományoztatott — és abban a szerencsében részesült, hogy ezt a nevet 52 éven át becsülettel viselhette.

Vilmos főherceg után az ezred a balassagyarmati győző: Mádi Kovács tulajdonába ment át.

Miután az ezred a szerencsétlen 1859-iki hadjáratban 30 tisztet és 800 közlegényt veszített, a königrázi csatában ismét egyik legnagyobb bizonyítékát adta vitézségének és áldozatkészségének. Ott ugyanis az egész hadállásunk sarkpontját, a Swieb-erdőt kellett elfoglalnia és védelmeznie. Egy erdőj amelyben szemtanuk leírása szerint váltakozó szerencsével öt órán át oly harc dühöngött, amilyen az egész óriási haremözön elő nem fordult — egy harc, ember ember ellen. Fordított arevonalakban küzdöttek, az ellenség nyílt szárnyain roham rohamot követett, lötték szurták és puska-agyval ütötték le egymást. Itt a golvó, ott a szurony győzött. Nincs egy talpalattnyi föld ezen erdőben, amelyen a harc minden borzalmaival ne dühöngött volna.

A Swieb-erdő szélén törött karddal pajzsán, egy nyulán, koszoruzott oszlop tövében összerokadvá fekszik magas talapzaton egy haldokló görög harcos és már messziről hirdeti, hogy itt 620 vitéz a „barna arany” ezrednek áldozta fel hősiessen életét a királyért és hazáért.

Bosznia és Hercegovina okkupálásánál az ezred csak egy részével vett részt, de itt is régi hírnevéhez méltóan viselte magát.

Az ezred történetének megírásával 1875-ben saját kérelmére János (Orth) főherceg alezredes, a III. zászlóalj parancsnoka bízott meg, ki ezt a feladatot ritka szakértelemmel és szakavatottsággal oldotta meg.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A 18 évesek sorozása. — Az orvosoknak szolgálattételre kell jelentkezni.

Budapest, márc. 15. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

A fővárosban ma hirdmény jelent meg, amely elrendeli az 1898-ik évben született hadöteleseknek, az ausztriai és bosznia-hercegovinai illetőségűeknek is, továbbá az 1865. és 1897. év között született s a mult szemléken távolmaradt népfőkelőknek március 16-án való összeírását. Az összeírt hadköteleseket és népfőkelőket április 14-iktől május 3-ikáig sorozzák. A hirdmény elrendeli azonkívül, hogy az 1865. évben született s ennél fiatalabbkoru valamennyi orvosnak március 16-ikától 23-ikáig szolgálattételre kell jelentkezni.

Mint Bécsből sürgönyzik, a 18 évesek sorozásának Ausztriában való elrendelését a napokban közzéteszik. A sorozások Ausztriában a magyarországi sorozásokkal egy időben kesdődnek meg.

Minisztertanács.

Budapest, márc. 15. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata.

Tegnap délután Tisza István gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanács volt.

Monarchiánk és Portugália között megszakadt a diplomáciai viszony.

Budapest, márc. 15. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott távirata. A Magyar Távirati Irodának jelentik Bécsből:

Németország és Portugália között beállott hadiállapot folytán a lissaboni osztrák-magyar követ utasítást kapott, hogy kérje ki a portugál kormánytól utleveleiket s a követség személyzetével elutazzék a bécsi portugál követnek szintén kiadják utleveleiket.

A francia parancs: győzni vagy meghalni.

Budapest, márc. 15. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése. A Wolf-ügynökség közli:

A német csapatok Corbeauxnál megtalálták Baselaír francia tábornok napi-parancsát, amelyből kitűnik, hogy Forges védőcsapatainak parancsnokát győnge védekezésért haditörvényszék elé állítják. A parancs kijelenti, hogy az ellenállást a legvégsőig folytatni kell s az ellenséget fel kell tartóztatni. Győzni vagy meghalni — mondja a parancs s a hátrálókra ágyukkal kell tüzelni.

Pusztító lavina.

Budapest, márc. 15. A „Torontál” eredeti távirata. Saját tudósítónk cenzurázott jelentése.

Mint Luganóból sürgönyzik, Ludrignonál a hólavina tizennégy házat elpusztított és sok embert megölt.

232—1916. szám.

874—2

Hirdetmény.

Alulírott község előljárósága közhírré teszi, hogy Tiszatarros község tulajdonát képező vadászati jog 1916. évi március hó 25-én délelőtt 10 órakor Tiszatarros községhezánál nyilvános árverés útján 1916. évi április hó 1-től kezdve 6 egymásután következő évekre a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői hivatalban megtekinthetők.

Tiszatarros, 1916. évi március hó 9-ikén.

Lázity Zsiva
jegyző.

Protity Draga
bíró.

Elkülönített kétszobás

butorozott
garçonlakás
kizdó.

Deák Ferenc-utca 7.

858—x.7

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fbg-u.
Hj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültel

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegakereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrészek:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpálo.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelas Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalap- és kézimunkauzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpálo.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
,Pest városához" c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

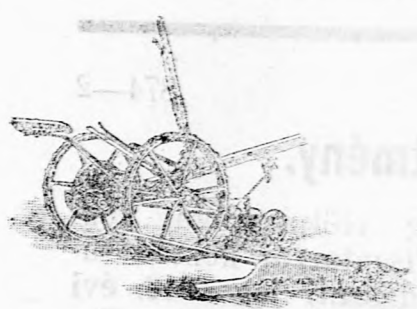
Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

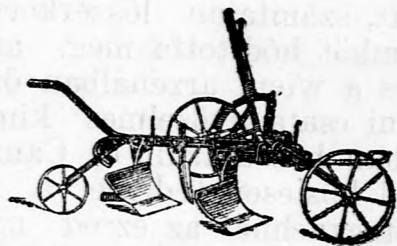
Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Minden gazda idejekorán szerezzze be gépszükségletét.

Aratógépek, fűkaszálók, szénagyűjtők, Bächer
acélekék, eredeti Melichár vetőgépek,
Manilla kévkötőzsinog és mindennemű
egyéb talajmivelő eszközök a legjobb kivitelben
kizárólag

Eckstein Vilmos gépraktárában **Nagybecskerek**
szerezhetők be.

Bächer Rudolf, Melichár Ferenc gépgyárak egyedüli képviselőse Torontálmegye részére.
Telefon 70.

841-54

Telefon 70.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legérgebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében